

Warszawa, 05.01.2023

Szanowny Pan
Adam Niedzielski
Minister Zdrowia
Ministerstwo Zdrowia

Szanowny Panie Ministrze,

w ostatnich tygodniach obserwujemy drastycznie wzrastającą liczbę zachorowań i hospitalizacji z powodu grypy. Tak poważnej sytuacji epidemicznej w Polsce wywołanej tą chorobą nie doświadczyliśmy od ponad 10 lat. Do tego dochodzą zachorowania wywołane wirusami RSV i SARS-CoV-2. Efektem tego jest ogromne obciążenie placówek POZ. W związku z tym **apelujemy o jak najszybsze wprowadzenie rozwiązań, które pozwolą na zwiększenie dostępu do szczepień przeciw grypie i w ten sposób odciążą podstawową opiekę zdrowotną**.

Meldunki epidemiologiczne Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny podają, że w okresie od 1. września do 31. grudnia 2022 r. doszło do aż 2 432 290 przypadków zachorowań na grypę oraz 12 230 skierowań pacjentów do szpitali. Jednocześnie w trakcie zaledwie 2 ostatnich tygodni grudnia zmarły 24 osoby. Szczyt zachorowań dopiero przed nami! To ostatni moment, żeby wprowadzić odpowiednie rozwiązania systemowe, które pozwolą na zabezpieczenie zarówno pacjentów, jak i personelu medycznego.

Pierwszymi osobami, które odczują duże obciążenie systemu ochrony zdrowia, będą pacjenci. Już teraz muszą się mierzyć z konsekwencjami dużego poziomu zachorowań, m.in. brakiem możliwości zgłoszenia się do placówek POZ z powodu dużej liczby przyjmowanych chorych. **Najbardziej zagrożeni są pacjenci z grup ryzyka** — narażeni na ciężki przebieg choroby, jak i powikłania pogrypowe — **którzy ze względu na zaistniałe obciążenie mogą nie uzyskać wymaganego wsparcia medycznego**.

Docenimy zapewnienia resortu zdrowia o wprowadzeniu rozwiązań legislacyjnych, które umożliwią szczepienia przeciw grypie i wystawianie recepty w aptece. **Apelujemy o wprowadzenie zapowiedzianego powszechnego systemu e-skierowań na szczepienia przeciw grypie dla wszystkich Polaków, przy uwzględnieniu odpłatności określonej w obwieszczeniu refundacyjnym**. Rozwiązanie to pozwoliłoby pacjentom na samodzielne zarejestrowanie się, a następnie udanie do wybranej apteki, aby tam zaszczepić się przeciw COVID-19 oraz grypie, tym bardziej, że obie szczepionki można podać na jednej wizycie. Pacjenci zabezpieczyliby się przeciw obu wirusom, a pracownicy POZ mogliby się skupić na poważniejszych przypadkach.

Chcielibyśmy również zaproponować **niezwłoczne rozszerzenie kwalifikacji farmaceutów o możliwość szczepienia w aptekach dzieci powyżej 7. roku życia**. Jest to zgodne ze stanowiskiem prof. Teresy Jackowskiej, Konsultant Krajowej Pediatrii. Aktualnie w polskich aptekach mogą się szczepić tylko osoby dorosłe. Umożliwienie farmaceutom szczepień dzieci (np. szczepionką donosową) jest praktyką, która sprawdza się m.in. w Irlandii i którą można wprowadzić na rynek polski. Byłyby to kolejny sposób na zmniejszenie obciążania placówek POZ i

wykorzystania możliwości, jaką dają szczepienia w aptekach. Rozwiązanie to jest szczególnie wskazane przede wszystkim ze względu na aktualną liczbę chorych dzieci. Musimy również pamiętać o tym, że wśród dzieci występuje bardzo wysoki poziom transmisji wirusa grypy.

Apelujemy również o **uruchomienie mobilnych punktów szczepień**. Najskuteczniejszą metodą uniknięcia zachorowania i związanych z nim powikłań jest zaszczepienie się, więc musimy dołożyć wszelkich starań, by zwiększyć dostępność preparatów. Mobilne punkty szczepień w okresie pandemii COVID-19 okazały się świetnym sposobem na odciążenie placówek POZ. W aktualnej sytuacji epidemiologicznej w Polsce takie rozwiązanie pozwoliłoby na zmniejszenie zachorowalności Polaków na grypę i COVID-19.

Nie uda nam się zapobiec obciążeniu placówek POZ ani następnym przypadkom hospitalizacji wywołanych ciężkim przebiegiem choroby i powikłaniami pogrypowymi bez pilnego wprowadzenia optymalnych rozwiązań systemowych. **Nasze propozycje pozwolą zwiększyć bezpieczeństwo pacjentów**, w szczególności należących do grup ryzyka, oraz zapewnią komfort pracy personelu medycznego w obliczu zbliżających się nowych zachorowań.

Z wyrazami szacunku

prof. dr hab. n. med. Adam Antczak
Przewodniczący Rady Naukowej
Ogólnopolskiego Programu Zwalczenia Grypy